

**Holland
Solar**

***Zo dragen
zonneparken
bij aan de
ecologie van
Nederland***

Gedragscode zon op land

Holland Solar heeft samen met verschillende maatschappelijke partners, zoals Greenpeace, Milieudefensie, Natuur & Milieu, de Natuur en Milieufederaties, Natuurmonumenten, en de Vogelbescherming in 2019 een gedragscode voor het ontwikkelen van zonneparken op land gemaakt.

Deze gedragscode focust zich op omgevingsparticipatie, landschappelijke inpassing en de ecologische inpassing van zonneparken. In deze brochure vind je diverse inspirerende voorbeelden van zonneparken die inzetten op verbetering van de ecologie in het zonnepark. Door zonneparken goed te ontwerpen en beheeren kan de biodiversiteit flinke sprongen vooruit maken. Dit vraagt van ontwikkelaars een gedegen afweging van hun ontwerp en beheermethoden. Vaak werken deze bedrijven daarom samen met lokale en nationale natuurorganisaties. Alle leden van Holland Solar die zonneparken ontwikkelen, hebben op het gebied van ecologie toegezegd om de ecologische waarde van het gebied waar zij een zonnepark ontwikkelen te verhogen ten opzichte van de oude situatie voordat het zonnepark er was.

Daarnaast is Holland Solar in 2022, in samenwerking met verschillende projectpartners waaronder WUR, begonnen met het EcoCertified project. In dit project zal gedurende vier jaar in twaalf zonneparken onderzoek gedaan worden naar de impact van zonneparken op de bodem en ecologie van het land en de impact van verschillende beheermethodes.

De voorbeelden die in deze brochure hebben het doel om de goede ecologische inpassing van zonneparken op een overzichtelijke manier 'levend' te maken. Dit zijn projecten die echt meerwaarde opleveren voor insecten, de bodem, vogels en kleine zoogdieren. Hiermee maken we Nederland duurzamer en een klein stukje mooier.

Afspraken Gedragscode Zon op Land

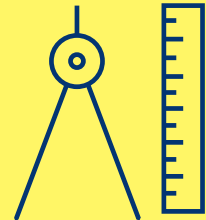
Aandacht voor natuur bij het ontwerp en beheer

- Werk waar mogelijk samen met lokale en nationale natuur- en milieuorganisaties;
- Geef klein wild (fazanten, hazen, vossen, etc.) de mogelijkheid om parken binnen te gaan en te verlaten;
- Zaai het grondgebied rondom het zonnepark in met inheemse bloemen- en kruidenmengsels en maai bij voorkeur na de bloeitijd, afgestemd op de voedselrijkdom in de bodem;
- Bevorder het gebruik van nestkasten, insectenhotels etc.

Werken aan een integrale landschapsopgave

- Ontwikkel niet in Natura 2000 natuurgebied en nationale parken;
- Indien er is ontwikkeld in overig natuurgebied, is er vooraf uitvoerig overleg met de landschapsarchitect van de provincie voor een goede inpassing.

Voorkomen verdroging bodem

- Minimaal 25% van de grondoppervlakte is onbedekt gelaten;
- Water wordt teruggeleid en gelijkmatig over de bodem verdeeld;
- Door het realiseren van een zonnepark op veenweidegrond wordt het op die locatie mogelijk om het waterpeil te verhogen, waardoor CO₂-uitstoot door veenoxidatie kan worden voorkomen.

Geen gebruik pesticiden en herbiciden

- Er worden geen pesticiden en herbiciden gebruikt, waardoor het natuurlijke evenwicht in een lokaal ecosysteem de kans krijgt om zich te herstellen.

Tholen

Locatie park:
Ceresweg Tholen

Startdatum project:
2020

Naam ontwikkelaar:
Eneco

Samenwerking met externe partijen:
lokale agrariër Aad Geluk, provincie
Zeeland en gemeente Tholen. Lokale
afnemers konden van het park profiteren
door het project Eneco StukjeZon

“De biodiversiteit in het zonnepark neemt toe, omdat de paden en randen zijn ingezaaid met gras en bloemzaad. Hazen en konijnen lopen tussen de panelen rond. Alles springt straks weelderig om je heen.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Het gebied werd gebruikt als monocultuur landbouwgrond.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Aan de Noord-, Oost- en Westzijde van het park is beplanting geplaatst. Dit zorgt ervoor dat het zicht vanaf de provinciale weg grotendeels is afgeschermd.

Aan de Zuidzijde van het park is een dijk met nieuwe natuur gerealiseerd. Dit zorgt ervoor dat het park goed past in de bestaande natuur.

Daarnaast wordt in het park 6 hectare (van de in totaal 23 hectare, meer dan 25%) ingeruimd voor de ontwikkeling van natuur.

Tussen en langs de panelen zijn bloemenranden gezaaid en het park is toegankelijk voor kleine grazers, zoals hazen en konijnen.

Wat is het effect van die initiatieven?

De bloemenranden trekken insecten aan die vervolgens weer andere fauna aantrekken. Ook droogt door de vegetatie de bodem minder snel uit.

Armhoede

Locatie park:
Voormalige vuilstort Armhoede in de gemeente Lochem.

Startdatum project:
2020

Naam ontwikkelaar:
TPSolar

Samenwerking met externe partijen:
WUR, Woodmill, Nederland Zoemt, Attero, lokale schaapherder, Geldersch Groen, TenneT en Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

“Van vuilstort naar groot zonnepark in Lochem: groene stroom voor 2.500 huishoudens en leefruimte voor de wilde bij.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Armhoede is een voormalige vuilstortplaats, die in 2004 is gesloten en inmiddels is afgedekt. Het is een heuse ‘afvalberg’, die ruim 25 meter boven het omringende landschap uitsteekt.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Het zonnepark op Armhoede is een voorbeeld van slim omgaan met ruimte: duurzame energie opwekken op een voormalige vuilstort. Daarnaast is het zonnepark ontworpen met oog voor natuur. Dwars over het zonnepark loopt een hoogspanningsleiding van TenneT. Omdat hieronder wegens strikte veiligheidsregels deels geen zonnepanelen geplaatst mochten

worden, is er een groene zone ingericht. Zo zijn er in totaal acht bijenhôtels geplaatst in ruim 1 hectare aan bloemrijk grasland. Op deze manier is een leefgebied voor wilde bijen en andere bestuivers gecreëerd. Het brengt ze niet alleen een gevarieerd voedselaanbod, maar ook voor voldoende mogelijkheden om te schuilen, overwinteren en voortplanten. De helft van alle wilde bijen is bedreigd, terwijl wilde bijen essentieel zijn voor biodiversiteit en de algemene ecologische gezondheid.

Wat is het effect van die initiatieven?

Door middel van de bijenhôtels en het bloemrijk grasland is op Zonnepark Armhoede een leefgebied voor de wilde bij en andere bestuivers gecreëerd. In 2021 was op Armhoede zelfs sprake van een heuse ‘vlinderexplosie’.

Exloo

Locatie park:
Exloo

Startdatum project:
2020

Naam ontwikkelaar:
GroenLeven

Samenwerking met externe partijen: Ecologisch bureau Faunax, begrazingsbedrijf De schapen van Paramoudra en constructie- en hoveniersbedrijf Avitec.

“Door groot te denken, goed te doen en daadkrachtig te zijn willen wij met vindingrijke oplossingen oprecht een bijdrage leveren aan een betere en schonere wereld voor komende generaties.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Lokale agrariërs hebben initiatief voor de ontwikkeling van een zonnepark genomen door hun minst vruchtbare grond in een poule te verenigen en een aanbesteding in de markt uit te zetten.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Van de 65 hectare is maar liefst 11 hectare ingericht als ecologische zone, inclusief natuurvriendelijke oevers, amfibieënpoolen, wildakkers, bijenwanden en het aanplanten van diverse inheemse rode lijst soorten, zoals de duinroos. Ook is onder begeleiding van een ecooloog selectief gefreesd, waardoor is getracht om de decennia-oude zaden in de veenlaag weer tot kiem te laten komen. Binnen het hekwerk zijn ook diverse maatregelen getroffen om de biodiversiteit te bevorderen, zoals inzaaien

met langjarige inheemse kruidenmengsels op strategische locaties.

Wat is het effect van die initiatieven?

Allereerst wordt er aanzienlijk minder CO₂-uitstoot verwacht, aangezien er samen met het waterschap is gekozen om het waterpeil te verhogen. Daarnaast is de beheerwijze afgestemd op de specifieke locatie: in de ecologische zone buiten het hekwerk zal enkel na de bloei worden begrazen/gemaaid. Binnen het zonnepark is gekozen voor een combinatie van drukbegrazing (in het noorden) en maaien en opslaan (in het zuiden). Daarmee kan het zuidelijke gedeelte langzaam maar zeker versralen, wat bevorderlijk is voor de biodiversiteit, terwijl de schapen de zaden in het noordelijke gedeelte over het land kunnen verspreiden. Na twee à drie jaar zal de begrazingswijze wisselen, waardoor de positieve effecten van beide beheerwijzen elkaar versterken.

Buinerveen

Locatie park:
Buinerveen

Startdatum project:
2020

Naam ontwikkelaar:
Chint Solar

Samenwerking met externe partijen:
Powerfield

“Tweënhalf hectare nieuwe natuur mogelijk gemaakt door aanleg zonnepark.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Voordat op deze grond een zonnepark is aangelegd, werd de grond gebruikt als landbouwgrond met een omvang 40 hectare.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

In het zuiden wordt een gebied van 2,5 hectare ingericht als natuurgebied. Hiermee wordt een stuk van het beekdal dat tot het Natuur Netwerk Nederland (NNN) behoort, gerealiseerd. Zelfs buiten de grenzen van het NNN.

Het donkere gebied onder de zonnepanelen

bestaat uit water. Het waterpeil wordt hoger en sloten worden gedempt.

Door de variatie die nu ontstaat in droog en nat land worden er biotopen gecreëerd voor verschillende planten en insecten. Er vindt extensief beheer van het gras plaats door schapen.

Wat is het effect van die initiatieven?

Het stoppen met agrarisch gebruik is de grootste ecologische winst. De rust in het gebied neemt toe. Gewasbeschermingsmiddelen worden niet meer gebruikt. De bodem kan herstellen. Een belangrijk stuk van het beekdal wordt teruggegeven aan de natuur.

Haringvliet Zuid

Locatie park:

Zonnepark Haringvliet ligt ten oosten van de kern Middelharnis op het eiland Goeree-Overflakkee.

Startdatum project:

2020

Naam ontwikkelaar:

Vattenfall

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

De grond werd voorheen gebruikt voor akkerbouw. De gemeente heeft ervoor gekozen om het zonnepark onder te brengen in de dynamische aanwaspolder op relatief korte afstand van de kern Middelharnis. Het zonnepark is zo ontworpen dat de kernkwaliteiten van de polder (rust, ruimte en openheid) niet verloren is gegaan, maar juist versterkt worden.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Het zonnepark grenst aan het Natuurnetwerk Nederland. Aan de oostzijde loopt een ecologische verbindingszone die twee kreken met elkaar verbindt. Voor beide kreken geldt dat sprake is van natte natuur bestaande uit water met rietlanden.

De randen van het zonnepark worden ingericht als kruiden- en faunarijk grasland. De breedte van deze stroken varieert van 3 meter aan de westzijde tot 17 meter aan de noordzijde.

De zonneberg wordt in de periode november 2021 tot en met maart 2022 beplant. Er worden diverse bomen en struweel geplant, waaronder Es, zoete kers en de Ratelpopulier.

Verspreid over het zonnepark zijn bijenkasten geplaatst voor de wilde bij. De honing van deze bijen wordt niet geoogst, maar dient als voedsel voor de bijen zelf. Anders dan de honingbij worden deze bijen ook niet verzorgd door imkers.

Het gebruik van hekwerken is tot het minimum beperkt. Waar toch hekwerken en poorten zijn toegepast, is gekozen voor een eenvoudig groen hekwerk achter (riet)vegetatie.

“Samen met de omgeving bepalen hoe we met onze zonneparken een positieve impact maken op de biodiversiteit.”

De opstelling van de panelen volgt de verkaveling. Dit heeft geleid tot een zuidwest opstelling. Overhoeken zijn ingericht als waterpartij met rietvegetatie.

Zonnepark Haringvliet neemt deel aan een monitoringsprogramma met de provincie. Directe aanleiding hiervoor is het innovatieve karakter van het zonnepark in combinatie met windenergie en batterijopslag.

Op de tweede plaats is zonnepark Haringvliet aangemeld voor het innovatieproject EcoCertified. We hebben omtrent ecologie en biodiversiteit gedaan wat in onze kennis en macht lag, maar er is nog veel te onderzoeken omtrent het ontwikkelen en beheren van ecologie rondom zonneparken.

Wat is het effect van die initiatieven?

Het landschappelijk ontwerp van het park

zorgt voor een uitstekende biodiversiteit. In zijn algemeenheid is dit type inrichting (moeras) van groot belang voor vogels, libellen, vissen, amfibieën en enkele zoogdieren, zoals bevers, otters, noordse woelmuizen en waterspitsmuizen. In het ecologisch onderzoek dat in het kader van het zonnepark is uitgevoerd wordt ook gewezen op de grote meerwaarde voor de biodiversiteit afgezet tegen het voormalige agrarische grondgebruik.

Het grasland is van grote waarde voor vlinders, bijen, insecten en kleine zoogdieren.

Met struweel in de buurt krijgt het kruiden- en faunarijk grasland een nog grotere waarde, niet alleen voor insecten maar ook voor vogels.

Door een minimaal gebruik van hekwerken wordt het zonnepark zo natuurlijk mogelijk ingepast en de recreatieve- en natuurwaarde van de randen van de polder verhoogd.

Bomhofsplas

Locatie park:
Zwolle

Startdatum project:
2020

Naam ontwikkelaar:
GroenLeven

Samenwerking met externe partijen:
100% lokaal eigenaarschap o.a. via
Energiefonds Overijssel en coöperatie
Blauwvinger Energie.

”Door drijvende zonneparken te realiseren op zandwinplassen krijgt de locatie een duurzame dubbelfunctie. Het zonnepark zorgt voor een ecologische impuls door het installeren van biohutten die als kraamkamers voor kleine vissen functioneren..”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

De Bomhofsplas is een actieve zandwinplas, wat betekent dat er nog steeds zand wordt gewonnen.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

GroenLeven besteedt veel aandacht aan ecologie en biodiversiteit, en dat is niet anders bij dit drijvende zonnepark. Er zijn verschillende innovatieve technieken toegepast in dit zonnepark. Zo zijn er lichtdoorlatende panelen en lichtstraten geïnstalleerd, waardoor voldoende zonlicht het water kan bereiken.

Het park is aan de bodem verankerd, zodat de flora en fauna in de oevers niet wordt belast. Om de biodiversiteit in het water te bevorderen zijn er biohutten onder de drijvers geplaatst, die als kraamkamers voor kleine vissen functioneren.

Wat is het effect van die initiatieven?

Uit onderzoek van ATKB - Buro Bakker en de Hanzehogeschool Groningen is gebleken dat het zuurstofgehalte, de waterkwaliteit en het chlorofyl-A gehalte op peil is gebleven/gelijk is aan andere zandwinplassen.

Om lange termijneffecten te meten is een meerjarig vervolgonderzoek in voorbereiding.

Tegelen

Locatie park:
Tegelen

Startdatum project:
2020

Naam ontwikkelaar:
Obton GreenIPP 2E C.V.

Samenwerking met externe partijen: Limburg Energiefonds (LEF), Zonnepanelendelen, Lokale schaapherder, Gemeente Venlo, Waterschap Limburg, Holland Solar.

“Ideale locatie om tussen spoorlijn en snelweg een zonnepark te realiseren. Een gebied waar flora en fauna nu optimaal gebruik van kunnen maken in combinatie met het oogsten van groene energie.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

De totale oppervlakte van de percelen bedraagt 5,5 hectare. Het gebied is erg nat en er waren weinig mogelijkheden om het land te gebruiken. De grond kon het water niet goed opnemen.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Om het park is een hek geplaatst, waarbij er ruimte is gelaten, zodat klein wild en ander klein gedierte de mogelijkheid krijgt om het park te

betreden. Er zijn diverse sloten aangelegd en rietkragen zullen rijkelijk aanwezig zijn.

Er worden bloemrijke grasvegetatie en kruidenrijke zomen gecreëerd. Het volledige terrein zal worden begrast door schapen.

Wat is het effect van die initiatieven?

Dat kan het best gemeten worden als het park er meerdere jaren zal staan. Verwacht wordt dat de diversiteit in flora en fauna toe zal nemen en de bodem verbeterd wordt.

Hoogveld - Zuid

Locatie park:
Zeelandse dijk, Volkel in de gemeente
Uden.

Startdatum project:
2018

Naam ontwikkelaar:
TPSolar

Samenwerking met externe partijen:
WUR, Woodmill, Nederland Zoemt,
Natuurgrazers Landschapsbeheer,
Stichting Vrijwillig Landschapsbeheer
Uden, platform 'Udenaar de Toekomst',
IBN, Powerpeer en ZonnepanelenDelen.

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Zonnepark Hoogveld-Zuid is gerealiseerd op een niet uitgegeven deel van een industrieterrein. Voor de komst van het zonnepark werd de grond agrarisch gebruikt als grasland en voor de teelt van maïs en aardappelen. Door dit landbouwkundige gebruik waren er op het plangebied geen hoge ecologische waarden aanwezig.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

In 2018, heeft TPSolar zich via de helpdesk van EIS laten adviseren door Wageningen University & Research over de maatregelen die wij bij het zonnepark in Uden konden nemen om zoveel mogelijk meerwaarde te bieden op ecologisch gebied. Er zijn om deze reden verschillende

aanpassingen gedaan in het technisch en landschappelijk ontwerp.

De panelen zijn in een zuidopstelling geplaatst en er is een ecologische verbindingszone van 2 hectare aangelegd met gradiënten en poelen. Hiermee komt de totale bedekkingsgraad van het plangebied met panelen uit op ongeveer 50%.

Rondom de gehele installatie is bloemrijk grasland ingezaaid om zoveel mogelijk bestuivers aan te trekken. Hierin zijn in totaal negen bijenhôtels geplaatst. Het bloemrijke grasland wordt uitsluitend periodiek beweid met schapen, zodat jarenlange bloei wordt gewaarborgd.

Binnen het zonnepark zelf zijn er ook gradiënten gecreëerd in de vorm van meerdere kikkerpoelen met natuurvriendelijke oevers.

“Een zonnepark in Uden om de biodiversiteit te stimuleren door middel van periodieke schapenbegrazing en een ecologische verbindingszone”

Rond de poelen worden takkenrillen aangelegd die beschutting bieden aan vlindersoorten en amfibieën.

Er grazen zo'n 125 Kempische Heideschappen drie keer per jaar een paar weken in het zonnepark. Bepaalde delen worden intensiever begraasd en andere delen krijgen juist meer de ruimte om nieuwe aanwas te laten ontstaan. Op deze manier krijgt de flora in dit gebied de kans zich elk jaar weer uit te zaaien.

Wat is het effect van die initiatieven?

Nu we vier jaar verder zijn, zie je de eerste resultaten van de aanpak van TPSolar in combinatie met het extensieve beheer met behulp van schapenbeweiding. In de zomer staan de kruiden volop in bloei en zorgen zij voor voldoende voedsel voor de vele insecten die daar weer op af komen.

In 2021 waren er bijvoorbeeld in de zomer, mede dankzij het regenachtige voorjaar en het warme en zonnige weer in juni, heel veel bijen, vlinders en libellen op het zonnepark en in de ecologische verbindingszone te zien.

Hildenberg

Locatie park:
Appelscha

Startdatum project:
2017

Naam ontwikkelaar:
GroenLeven

Samenwerking met externe partijen:
Gemeente Ooststellingwerf

“Wij willen onze kinderen kunnen vertellen dat we hebben gewerkt aan een schonere, betere en duurzame wereld.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Voordat het een zonnepark werd, was het een maisperceel. Om overtollige meststoffen te verwijderen en een plantenrijke wal rondom het park te creëren, is de toplaag afgeplagd.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Naast het afplaggen van de toplaag is ervoor gekozen om slechts 64% van de bodem met panelen af te dekken, waardoor er behoorlijk wat ruimte is voor de ontwikkeling van biodiversiteit.

De grond is in het najaar van 2021 ingezaaid met een inheems kruidenrijk bloemenmengsel,

waarop de beheerwijze zal worden afgestemd om optimale groei te stimuleren.

Wat is het effect van die initiatieven?

Door het afplaggen van de voedselrijke toplaag kan waardevolle biodiversiteit zich ontwikkelen. Dat is met name duidelijk in de drie meter brede rijen tussen de panelen, waar veel vlinders, krekels, spinnen en sprinkhanen worden waargenomen tussen de bloemen en het hoge gras. Daarnaast heeft zich natuurlijkerwijs een rijke bremvegetatie op de aarden wal gevestigd, waardoor de wal prachtig geel kleurt in de lentemaanden. Ook voelt de das zich zichtbaar thuis onder de panelen, te zien aan de diverse graafsporen op het zonnepark en de twee nieuw gerealiseerde uitbreidingen van de dassenburcht.

Laarberg

Locatie park:
Groenlo

Startdatum project:
2018

Naam ontwikkelaar:
Groendus

Samenwerking met externe partijen:
Gebiedsonderneming Laarberg

“Zonnepark Laarberg is een mooi voorbeeld van meervoudig ruimtegebruik: waterberging, begrazing, natuur en zonnepark.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Het gebied was een agrarisch perceel. Als onderdeel van de ontwikkeling van bedrijventerrein Laarberg is hier waterberging gegraven.

Het zonnepark is gedeeltelijk natuurcompensatie voor een naastgelegen bedrijventerrein.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Er zijn houtsingels verbreed, fruitbomen

aangeplant en drie poelen aangelegd. In totaal is slechts ca. 14.000 m² zonnepanelen geplaatst op een perceel van 6,5 hectare.

Het terrein is ingezaaid met mengsel voor kruidenrijk grasland en er is een insectenhotel geplaatst om meer verschillende insecten aan te trekken in het gebied.

Wat is het effect van die initiatieven?

Het zonnepark is leefgebied voor diverse vleermuis- en vogelsoorten. We hebben onder meer de Kievit, konijnen en diverse roofvogels gezien.

Altweeterheide

Locatie park:
Altweeterheide

Startdatum project:
2019

Naam ontwikkelaar:
Coöperatieve vereniging WeertEnergie,
begeleid door Soltronergy

Samenwerking met externe partijen: Basisschool, COOP-store – samenwerking tussen WeertEnergie, Scholt Energy, TNO en Soltronergy. Het COOP-store project werd gesubsidieerd vanuit Topsector Energiesubsidie van het Ministerie van Economische Zaken. Het vernieuwende concept moest aantonen dat energieopslag in combinatie met duurzame productie rendabel is.

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Het was een grasweide waar paarden graasden. Een deel van het grasland had een sportbestemming en een deel was buitengebied. Het zonnepark is 1,5 ha groot en bevat inclusief de daken op naastgelegen boerderij circa 6.000 zonnepanelen.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Bij de aanleg van het zonnepark is rekening gehouden met biodiversiteit: veldbloemen zijn ingezaaid, een imker zou er bijenvolken huisvesten, maar dit initiatief is on hold gezet omdat de wilde bij er zich snel na de aanleg van het zonnepark al had gevestigd.

Het hekwerk loopt niet door tot de grond, zodat patrijzen en fazanten, die hun nesten op de grond maken, hier genoeg ruimte voor hebben.

Er is struweel geplant, zodat de panelen binnen een paar jaar aan het zicht worden onttrokken van omwonenden en het agrarische landschap zoveel mogelijk intact blijft.

Rondom het park is een groenstrook aangelegd voorzien van voornamelijk inheemse struiken. Minimaal 25% van de parkoppervlakte is onbedekt gelaten en ingezaaid met een kruidenrijk mengsel.

Onder de zonnepanelen zijn wadi's aangelegd om het hemelwater op de locatie in de bodem te laten infiltreren en tevens de mogelijkheid te bieden aan amfibieën en reptielen om te foerageren.

“Een heel dorp doet mee om groene energie op te wekken, met oog voor biodiversiteit.”

Van takken (snoeiafval) zullen houtstapels en takkenrillen worden gemaakt, waar diverse soorten vogels en zoogdieren in kunnen leven.

Het maaien van het bloemenmengsel wordt strategisch gedaan. Onder de panelen wordt niet gemaaid.

Door extensief beheer groeien er ook lagere plantensoorten, zoals mossen, varens, schimmels en paddenstoelen. Er wordt geen gebruik gemaakt van (kunst)mest en bestrijdingsmiddelen.

Wat is het effect van die initiatieven?

Met de gekozen inrichting en beheer heeft biotoop en zonnepark Altweerderheide een positief effect op de biodiversiteit.

Door de inwoners van Altweerderheide bij dit project te betrekken en ook de basisschoolkinderen uit de buurt, wordt het besef en de kennis over biodiversiteit en duurzaamheidsbewustzijn breed en al op jonge leeftijd gecreëerd.

Haarweg

Locatie park:
Wageningen

Startdatum project:
2021

Naam ontwikkelaar:
LC Energy

Samenwerking met externe partijen:
Stichting Levend Archief en Wageningen
University & Research.

“De samenwerking met het Levend Archief moet ervoor zorgen de oorspronkelijke inheemse biodiversiteit terug te brengen in het gebied.”

Hoe zag het land eruit voordat het zonnepark is ontwikkeld?

Voordat het zonnepark er kwam, was het perceel van in totaal 6,5 hectare gedeeltelijk grasland. Het andere deel was in gebruik voor het telen van mais.

Welke ecologische initiatieven zijn er in het zonnepark ondernomen?

Het versterken van de biodiversiteit en ecologie is belangrijk in de projecten van LC Energy. Voor dit project is een samenwerking aangegaan met Stichting Het Levend Archief. Zij helpen mee om geschikte inheemse natuurzadenmengsels te

selecteren die worden ingezaaid in het project. Hiermee kunnen deze, soms zelfs bedreigde soorten, op grote schaal een plek krijgen in het gebied.

Wat is het effect van die initiatieven?

Door bedreigde inheemse soorten een nieuwe kans te geven in het project wordt de biodiversiteit sterk verbeterd ten opzichte van de oorspronkelijke situatie. Wageningen University & Research is bij het project betrokken om de verspreiding van de natuurzadenmengsels te monitoren binnen het zonnepark.